

det fortrinsvis er de tyske Landbrugstoldsatser, der har Interesse for Polen. En Tilendebringelse af disse Forhandlinger vil forhaabentlig derfor ogsaa medføre betydningsfulde Følger for de danske Eksportinteresser.

Imidlertid har man under Henviisning til, hvad der opnaaedes ved de i Foraaret førte Forhandlinger, forespurgt mig, om Regeringen fuldstændig har opgivet at fortsætte Forhandlingerne med det Formaal at skaffe Luft for Kreatureksporten, eller om den fremdeles har dette Spørgsmaal under Overvejelse og kan ventes at tage Initiativet i den nærmeste Fremtid til Forhandlinger, hvorved der søges opnaaet Lempelser i den tyske Told mod Kompensationer i en Del af vore Toldsatser. Hertil vil jeg gerne sige, at Spørgsmaalet om den tyske Toldlov og dennes Indflydelse paa vor Landbrugseksport, som det vil være Landbrugorganisationerne bekendt, ogsaa efter Afsluttelsen af den førnævnte Overenskomst stadig har været Genstand for Regeringens fulde Opmærksomhed. Og Regeringen har ikke ladet og vil ikke lade nogen Lejlighed ubenyttet til at søge at afhjælpe Mangler eller opnaa Lettelser, saafremt dette maatte kunne ske paa Vilkaar, som er overkommelige og forsvarlige.

Men i denne Henseende vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa, at Forhandlingerne i Foraaret for en meget væsentlig Del foregik under ganske andre Forudsætninger end dem, der vilde blive Tale om ved de Forhandlinger, som de ærede Medlemmer Hr. C. O. Pedersen og Hr. Holger Andersen har bragt paa Bane. Formaalet var den Gang navnlig at opnaa visse Reduktioner — først og fremmest i Hestetolden og Ostetolden. —, som allerede var indrømmet andre Lande, og som vi mente og hævdede tilkom os i Kraft af vor *Mestbegunstigelsesret*. Vore Ønsker blev da imødekommet saaledes, at vi samtidig gav en Lempelse i Vilkaarene for fremmede Handelsrejsende, en Lempelse, der ikke kunde siges at medføre større Ulemper for de hjemlige Erhvervsinteresser. Hvad der derimod nu er taget til Orde for, er Forhandlinger om Nedsættelse af visse tyske Toldsatser mod tilsvarende Kompensationer fra vor Side, altsaa regulære Tarifforhandlinger, som vilde komme til at foregaa under ganske andre Vilkaar end de i Foraaret førte Forhandlinger. Dette vilde betyde et Brud paa vor hidtil fulgte Traktatpolitik, der som bekendt er baseret paa Mestbegunstigelse med Bevarelse af vor *Toldautonomi*.

Hvor vanskeligt det vilde være at finde den indrepolitiske Basis for saadanne Forhandlinger, derom vidner tilstrækkeligt de Herrer C. O. Pedersens og Holger Andersens Udtalelser. Medens den første fandt et fortrinligt Kompensationsobjekt i vore Industritoldsatser, afviste det ærede Medlem Hr. Holger Andersen denne Tanke og udtalte, at han snarere kunde gaa med til en Forhandling paa Basis af et Salg af visse Finanstoldsatser, men tilføjede meget forsigtigt, „forudsat, at man kan finde den fornødne Kompensation herfor“. Men alle disse Spørgsmaal maatte dog ligge langt klarere, før man kunde tænke paa at sætte sig til Forhandlingsbordet med en Medkontrahent, der ikke er vant til at stille smaa Fordringer ved Tarifforhandlinger. Jeg sigter her dels til vore smertelige Erfaringer fra de dansk-tyske Forhandlinger i 1906—08, dels de Erfaringer, vi i den seneste Tid har gjort med Hensyn til de Krav, der fra tysk Side er opstillet under de afsluttede eller løbende Tarifforhandlinger. — Jeg nævnte før de tysk-polske Traktatforhandlinger. Den polske Ønskeseddel omfatter 200 Positioner i den tyske Toldtarif, hvorblandt Hovedinteressen, som sagt, knytter sig til Tolden paa Kvæg og Kød. Den tilsvarende tyske Liste omfatter 600 Positioner i den polske Tarif. Dette viser, hvad man kunde vente sig. Og jeg kan fuldt ud slutte mig til, hvad Hr. Holger Andersen sagde om vort Forhold netop til disse Forhandlinger — det ligger nær, at Tyskland *ikke* vilde være tilbøjeligt til at afgive til os sine bedste Kort i Forholdet til Polen uden *Modydelser, der svarer til*, hvad man kan *vente sig fra polsk Side*. Jeg vilde som nævnt anse det for ganske ugørligt at finde saa omfattende Kompensationsobjekter i den danske Toldtarif, selv om man var villig dertil. Jeg gentager imidlertid, at jeg med ganske særlig Opmærksomhed har fulgt og stadig vil følge dette Spørgsmaal og ikke vil lade nogen Lejlighed ubenyttet til at forbedre den danske Landbrugseksports Vilkaar paa dette Omraade, saafremt det kan ske paa rimelige Vilkaar. En Række Omstændigheder har givet mig den Overbevisning, at denne Mulighed hidtil ikke har foreligget.

De ærede Medlemmer Hr. C. O. Pedersen og Hr. Holger Andersen har særlig fremhævet de Vanskeligheder for den danske Kvægeksport til Tyskland, som staar i Forbindelse med, at denne kun kan foregaa over visse tyske Havne. I Overensstemmelse med Hr. Holger Andersens Opfor-